

Nr 600.

Av herr **Kempe m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 282, angående omorganisation av folkbokföringen.

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 282, föreslås en omorganisation av folkbokföringen. Departementschefens förslag bygger i huvudsak på folkbokföringskommitténs betänkande. Enligt kommitténs förslag skall bokföringen av rikets befolkning ske genom kyrkobokföring och mantalsskrivning.

I de remissyttranden, som avgivits till folkbokföringskommitténs betänkande, synas meningarna vara delade. Visserligen har majoriteten av de institutioner, som uttalat sig angående förslaget, tillstyrkt detsamma i princip, men i en del fall ha avvikande meningar förekommit. Kammarrätten, länsstyrelsen i Skaraborgs län, mantalsdirektören i Göteborg och föreningen Sveriges städers krono- och uppståndstjänstemän ha uttalat vissa sympatier för en överflyttning av den löpande folkbokföringen från prästerskapet till mantalsskrivningsförrättarna.

Vid en så genomgripande omorganisation av folkbokföringen, som ändock förutses i folkbokföringskommitténs betänkande, borde enligt vår mening ha eftersträfvats den förenkling, som ovillkorligen kunnat vinnas genom ett avskaffande av den dubbla folkbokföringen genom dels civila, dels kyrkliga myndigheter. De argument, som framföras för att bibehålla den kyrkliga folkbokföringen, synas vara av tvenne slag. För det första intresset hos dem som ha att ombesörja »själavården» för att genom folkbokföringen hålla en mera personlig kontakt med medborgarna och för det andra att man bör utnyttja prästernas arbetskraft. Vi förmoda, att de sistnämnda synpunkterna på frågan om folkbokföringen varit avgörande för departementschefen, då han tillstyrker kommitténs förslag att den lokala löpande folkbokföringen även i fortsättningen skall ankomma på prästerskapet. Länsstyrelsen i Skaraborgs län anser emellertid, att prästerskapets folkbokföring endast borde omfatta sådant som ägde samband med kyrkliga förrättningar, och tillägger: »Ej ens ur kostnadssynpunkt torde det kunna beräknas bliva fördelaktigare att överlåta den civila folkbokföringen åt prästerskapet». Mantalsdirektören anför också mycket starka skäl mot förslaget om dubbel folkbokföring. Han skriver: »Prästerna skulle mycket väl kunna undvara kyrkobokföringen, därest varje medborgare över 15 år försåges med ett medborgarkort, varigenom han kunde identifiera sig vid prästerliga förrättningar. Ett sådant medborgarkort hade även föreslagits av kommittén. — — — Vid sådant förhållande och då prästernas arbetsuppgifter i övrigt vore i hög grad väsensskilda från folkbokföringsarbetet vore det syn-

nerligen olämpligt att bibehålla prästerna vid detta arbete. I stället borde såväl den löpande som den periodiska folkbokföringen anförtros åt mantalsskrivningsförrättarna, vilka vore i administrativa värv väl förfarna tjänstemän och vilkas huvudsakliga arbetsuppgifter redan för närvarande utgjordes av sysslandet med den periodiska folkbokföringen.»

Vid utformandet av en reform av folkbokföringen bör man utöver vad som här tidigare framhållits utgå ifrån att arbetarpartierna i princip äro överens om att kyrkan bör skiljas från staten. Socialdemokratiska partiet har för övrigt fastställt detta i sitt principprogram, varför man borde kunna räkna med att frågan om kyrkans skiljande från staten inom en snar framtid måste bli aktuell. Under sådana förhållanden borde man vid genomförandet av folkbokföringsreformen ta vederbörlig hänsyn till ett sådant perspektiv. Det är utifrån dessa synpunkter, som vi för vår del anse det motiverat med en fortsatt utredning, som bygger på principen om att överföra hela folkbokföringen till civila myndigheter.

Med stöd av vad som här anförts föreslås,

att riksdagen med avslag på Kungl. Maj:ts proposition, nr 282, beslutar att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en ny utredning angående omorganisation av folkbokföringen med syfte att hela folkbokföringen skall överflyttas till civila myndigheter.

Stockholm den 15 maj 1945.

Gösta Kempe.

Harald Johanson.

Set Persson.

Axel Nordström.